

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО
ГЕОФИЗИКА, ГЕОДЕЗИЯ И ГЕОГРАФИЯ
№ 136 / 15.01.2011 г.
СОФИЯ

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ПРОФ.Д-Р ЧАВДАР МЛАДЕНОВ
НИГГГ - БАН

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Иван Гатев Марков,

член на научното жури, съгласно заповед № 01-266/29.12.2020 г. на Директора на НИГГГ - БАН по конкурс за академична длъжност „професор“ в НИГГГ - БАН,
Научна област 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление 4.4. Науки за земята, Научна специалност - Икономическа и социална география, за нуждите на департамент География, обявен в ДВ бр. 93 от 30.10.2020 г., с кандидат: доц. д-р Боян Йорданов Кулов.

По обявения от НИГГГ - БАН конкурс за професор в научна област - 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление - 4.4. Науки за земята, научна специалност Икономическа и социална география, обявен в ДВ бр. 93 от 30.10.2020 г., документи за участие са подадени от един кандидат - доц. д-р Боян Йорданов Кулов.

Представените документи за участие в конкурса (опис от 8 документа подписан от кандидата) отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), Правилника на БАН за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ на Националния институт по геофизика, геодезия и география (НИГГГ) – БАН.

Данни за кандидата

Доц. Кулов завършва Геолого-географски факултет на Софийски университет „Климент Охридски“-Магистър /1983г./. През 1988г. получава от Висшата атестационна комисия научна степен „кандидат на географските науки“.

През периода 1990 – 2008г. работи като преподавател и изследовател в университети в САЩ - Асистент-професор Университет „Джордж Вашингтон“, Вашингтон, Окръг Колумбия; Гост-професор Университет „Джордж Мейсън“, Феърфакс, Виржиния; Асистент-професор Американски университет, Вашингтон, Окръг Колумбия; Гост-професор Западновиржински университет, Моргънтаун, Западна Виржиния; Гост-изследовател Западновиржински университет, Моргънтаун, Западна Виржиния. През периода 2007-2008г. работи като Географ в Географски институт при БАН. През 2008 г. получава научното звание СТАРШИ НАУЧЕН СЪТРУДНИК ВТОРА СТЕПЕН по научната специалност 01.08.02. Икономическа и социална география по конкурс обявен от Географски институт - БАН От 2008 г.-2010г. е Старши научен сътрудник II степен и

Научен секретар в Географски институт – БАН, а 2010-2014г. Старши научен сътрудник II степен и Научен секретар на НИГГ – БАН. От 01.01. 2008 г. - продължава доцент в НИГГ – БАН.

Доц. Кулов притежава богат преподавателски и изследователски опит. Ръководител е на шест национални и два международни научни и изследователски проекта, включително съвместна работа по проекти с докторанти .

2.Критерии за участие в конкурса

За участие в конкурса кандидатът е представил списък с публикациите и копия от тях, справка за изпълнение на минималните изисквания за АД „професор“ според изисквания на нормативни документи. Анализът показва, че за заемане на АД „професор“ са покрити изискванията в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на АД в БАН и Приложение №1 към него. В таблица 1 кандидатът е посочил минимални изисквания точки по групи показатели за академична длъжност „професор“, съгласно Правилник на БАН за приложение на ЗРАСРБ и достигнати точки от кандидата (броя на изискуемите и набрани от кандидата точки за заемане на АД „професор“).

Таблица 1.

**Минимални изисквани точки по групи показатели за академична длъжност
„професор“ съгласно Правилник на БАН за
приложение на ЗРАСРБ и достигнати точки от кандидата**

Група от показател	Съдържание	Професор	Достигнати точки от кандидата
A	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	-
В	Показатели 3 или 4	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	220	233,3
Д	Сума от показателите от 10 до 12	120	132
Е	Сума от показателите от 13 до края	150	240
Общо	Кандидат	640 - мин.	754.3

Изт. Справка мин. изисквания на кандидата

Анализът показва ,че кандидатът притежава ОНС „доктор“ група А – **50 точки**. В група

В доц. Кулов е представил хабилитационен труд- монография - присъждат се **100 точки**.

В група Г са представени 18 публикации от които в Г 7 шест и Г8 дванадесет. В Г7 всички публикации са на английски език като в три от тях доц. Кулов е първи автор, а в Г8 шест от публикациите са на английски език и в шест доц. Кулов е първи автор. В група Г броят на точките съобразно броя на авторите е **233,3 точки (106%)**. което показва, че са в повече от изискуемият минимум. В група Д по показател 10. Цитирания или рецензии в научни издания, реферираны и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове, кандидатът е представил 19 статии от които шест самостоятелни на които има 25 цитирания. Те формират **125 точки**. По показателя 12. Цитирания или рецензии в нереферираны списания с научно рецензиране са представени две статии които имат три цитирания или **6 точки**. Така от група Д се формират **131 точки (109,2%)**.

В група Е доц. Кулов има научно ръководство на един успешно защитил докторант – 40 точки. Ръководил е шест национални научни и образователни проекта -120 точки е два международни научни и образователни проекта – 80 точки. В група Е се формират **240т.(160%)**. Сборът на точките по групи показва че доц. Кулов има 754,3 точки при изискуем минимум 640 точки (117,9%).

3. Научни приноси на кандидата

В разширена справка за научните приноси на кандидатът се отделят две тематични направление **Първото тематично направление** засяга приноси свързани с геопространствените неравенства и устойчивостта на регионалното развитие.

Кандидатът се придържа към разбирането на редица изследователи за "хоризонтално неравенство". Големите хоризонтални различия, сред европейските региони, са изследвани и научно доказани. Същото важи и за наличието на значителна геопространствена положителна автокорелация в доходите, както и в доходите на човек от населението, т.е. „богатите" региони са географски групирани заедно, както и „бедните" региони. Разликите между богатото европейско ядро и много по-бедната периферия са доста ярки, но още по изявена е устойчивостта на това явление във времето. В това направление са основните публикации и приноси на кандидата. Ключово значение има монографичното изследване (**Отношенията „ядро – периферия" и хоризонталните неравенства в Европа**). Национално издателство за образование и наука „Аз-буки" към МОН, ISBN 9876197067305 (B_3_1) В публикации (B_3_1, Г_7_3, Г_7_4) са идентифицирани и картографирани границите на геопространствените ядро и периферия на Европейската социално-икономическа система и регионите, които представляват най-голям интерес за управленската практиката и обществеността.

Приносен характер има предложената и тествана на примера на България теория за

един от начините на образуване на регионите с относително по-нисък жизнен стандарт, като се въвежда и обосновава ефектът на „припокриване на периферии“. Предлаганата теория е използвана като инструмент за идентификация на региони в упадък или т. нар. региони със специални географски характеристики: планински, гранични (особено по външните граници на ЕС), етно-политически и други. . (B_3_1, Г_7_3, Г_7_4, Г_8_1, Г_8_2, Г_8_4, Г_8_6, Г_8_7, Г_8_9).

Принос с приложно значение имат и резултатите от предложеното тестване на „индекс на хоризонтално неравенство“, чрез който са измерени разликите в средния жизнен стандарт между регионите от всички нива, както и тяхната динамика в периода между 2007 и 2017 година. Авторът стига до изводи с практическа значимост.

- В разглеждания времеви период в Европа доминира тенденцията на намаляване на хоризонталното социално-икономическо неравенство;

- Въпреки тази, като цяло положителна, тенденция, величината на хоризонталните диспропорции остава твърде висока, което крие съответни на тази величина рискове, както за европейското сближаване, така и за социалната стабилност на континента. (B_3_1)

На примера на планинските региони, се доразвива концепцията за устойчивото развитие (Brundtland Report, 1987) и неговото управление чрез добавяне към икономическите, социалните и екологичните аспекти на политическите, културните и геопространствените характеристики, т.е., устойчивостта на управление на съответната територия се повишава с използване на интегриран подход на нейното управлението и идентифицирането на най-подходящия геопространствен мащаб. (Г_8_4, Г_8_6, Г_8_7, Г_8_9, Г_8_12). Резултатите от изследванията и изводите до които стига кандидата имат изключителна приложна стойност. Те са особено актуални сега когато се подготвят планови стратегически документи за програмен период 2021-2027г. и се формират политики на различни нива базирани на интегриран подход.

Второто тематично направление съдържа приноси свързани с Приложение на концепцията за екосистемните услуги, както и на геоинформационни технологии, за устойчиво управление на околната среда и регионалното развитие.

В публикации (Г_7_1, Г_7_2, Г_7_5, Г_7_6) приносно значение има приложената методическата рамка на MAES (Mapping and Assessment of Ecosystem Services) в административно-териториалните единици на страната и на тази основа са предложени методически насоки относно картографирането на екосистемите и икономическата оценка на услугите, които предоставят на локално ниво в България..

В други публикации .(Г_7_2, Г_7_6, Г_8_3, Г_8_8, Г_8_11) се дефинира и се предлага въвеждането на термина „дисергия“ на екосистемните услуги, с цел развитие на теорията и практиката на този тип оценяване. Надгражда се наличната в момента база от знания, която подпомага геопространственото планиране и устойчивото развитие на териториални единици на локално ниво в планински региони, като се предлагат препоръки за подобряване на използването на общинските екосистемни услуги,

които включват идентификация, анализ и визуализация на "горещи" точки и зони на дисергия.

В отделни публикации са разработени ГИС-базирани подходи, база данни и картографски продукти за подпомагането на намаляването на риска от опасни природни явления и технологични опасности. Демонстрира се потенциала за технологични опасности от географска гледна точка, както и възможностите за тяхното намаляване. Посочват се аспекти, в които географската експертиса играе решаваща роля. Формулират се основните принципи на теоретичен модел на ГИС за намаляване на опасностите, заедно с неговите елементи, структура и най-важните необходими функции. (Г_8_3, Г_8_5, Г_8_8, Г_8_12)

Заключение

Представените документи за участие в конкурса от доц. д-р Боян Кулов отговарят на изискванията на Чл. 52. (3) от Правилника за приложение на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за приложение на ЗРАСРБ в Националния институт по геофизика, геодезия и география (НИГГГ) - БАН.

Няма доказано по законоустановения ред плахиатство в научните трудове представени от доц. д-р Кулов за участие в конкурса за „професор“. Чл. 58.(7).

Доц. Кулов е представил научни трудове с приносен характер по актуални научни проблеми. В научните трудове на доц. Кулов има научни и приложни приноси получили признание сред научната общност. Формираният брой точки по групи показатели е повече от изискуемите за АД „професор“.

Анализът от прегледа на документите по конкурса, справките за изпълнение на минималните изисквания и за оригиналните научни и приложни приноси ми дава основание да изразя изцяло **положително отношение (ДА)** по кандидатурата на доц. д-р Боян Димитров Кулов за получаване на академичната длъжност „професор“ в Научна област 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление - 4.4. Науки за земята, Научна специалност - Икономическа и социална география.

25..01.2021г

Изготвил:

Гр. Велико Търново

(Проф. д-р Иван Марков)